

Wychowanie przedszkolne

Wielokulturowa Europa inspiracją
w rozwijaniu kompetencji kluczowych dziecka
– europejskie rozwiązania szansą na lepszy start

Opracowanie
Rada Pedagogiczna Publicznego Przedszkola nr 7 im. Pszczółki Mai w Pile

Piła 2019

Autorzy:

mgr Lidia Wójciak

mgr Ewa Filipiak

mgr Bożena Mielka

mgr Agnieszka Kwolek

mgr Teresa Soja

mgr Magdalena Jama

mgr Jagoda Spek

Małgorzata Starzyńska

Konsultacja metodyczna:

nauczyciele doradcy wychowania przedszkolnego:

mgr Anita Kępińska

mgr Maria Jolanta Małek

Dyrektor przedszkola – mgr Lidia Wójciak

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	3
WSTĘP	4
WIELOKULTUROWA EUROPA INSPIRACJĄ DO DZIAŁAŃ ROZWIJAJĄCYCH KOMPETENCJE KLUCZOWE DZIECKA	5
EUROPEJSKIE ROZWIĄZANIA METODYCZNE SZANSĄ NA LEPSZY START	8
SCENARIUSZE ZAJEĆ KOLEŻEŃSKICH.....	16
SCENARIUSZE ZAJEĆ OTWARTYCH DLA RODZICÓW	31
LITERATURA	47

WSTĘP

We współczesnym świecie społeczeństwa wielokulturowe stają się coraz bardziej powszechne. Globalizacja życia staje się powoli faktem, a my w tym wszystkim musimy się odnaleźć. Jak przygotować małego człowieka do przyszłości, do zadań jakie niesie ze sobą rozwój cywilizacji? Jak sprawić, by ten „mały” dzisiaj człowiek był „wielki” w swym dziele jutro, by potrafił się odnaleźć w tym co nowe korzystając z tego co już jest sprawdzone i wyuczone?

Spółczesność wielokulturowa to takie, w którym swój byt współtworzą bardzo zróżnicowane kultury. Nie chodzi tu tylko o różnicowanie nacji, ale przede wszystkim odmienności kultur, a właściwie znalezienie ich wspólnego mianownika mówiąc matematycznie, które kształtowały na przestrzeni dziejów nasze życie. By odnaleźć się w tym wszystkim trzeba wiele otwartości, elastyczności i chęci ze strony poszczególnych kultur i w takim kierunku podejmować działania z dziećmi od najmłodszych lat, bo to one będą kształtowały przyszłość. Świat już zna historie wojen na tle religijnym, kulturowym czy nacjonalnym i nie doprowadziły one do niczego dobrego.

Nasze dzieci od najmłodszych lat powinny być przygotowywane do kontaktów z dziećmi o odmiennym języku, kulturze, nacji czy religii, którym okazanie szacunku i zrozumienia wpłynie pozytywnie na ich rozwój.

Rolę w przygotowaniu dzieci do spotkania z obcymi kulturowo rówieśnikami pełni edukacja międzykulturowa, której elementy właśnie sobie przyswoiliśmy. Im szybciej uświadomimy sobie, że pomimo różnic kulturowych, etnicznych, czy religijnych ludzie mogą żyć razem, mogą się ze sobą integrować, mogą współistnieć, tym łatwiej będzie nam się odnaleźć w tej rzeczywistości.

Spółczesność wielokulturowa łączy jedna zasada- bycie razem, a nie obok siebie. Celem zaś edukacji międzykulturowej, jest rozumienie odmienności i dążenie do współtworzenia. Tu podstawowym działaniem jest rozwijanie umiejętności komunikacji, a także uczenie tolerancji i zrozumienia wobec inności, a które powinno odbywać się już na poziomie przedszkola. Takie wychowanie młodego człowieka pozwoli mu być samodzielnym, otwartym, bez kompleksów i rozumiejącym, że inne nie oznacza obce.

Chcemy krok po kroku budować pozytywne relacje pomiędzy innością stosując różne sposoby komunikacji zarówno tej werbalnej jak i niewerbalnej, być przygotowanym na tzw. „inne dzieci”, a komunikowanie się to jedna z kluczowych kompetencji, którymi zajęliśmy się na poziomie przedszkola.

Lidia Wójciak

WIELOKULTUROWA EUROPA INSPIRACJĄ DO DZIAŁAŃ ROZWIJAJĄCYCH KOMPETENCJE KLUCZOWE DZIECKA

W zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady Europy (2006/962/WE) określono nowe umiejętności podstawowe zdobywane w procesie uczenia się przez całe życie, stanowiące główny element działania Europy w obliczu globalizacji oraz przejścia do modelu gospodarki opartej na wiedzy. Zdefiniowano czym są kompetencje kluczowe, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.

W opracowanej w 1998r. przez OECD1 liście cech charakteryzujących nowego profesjonalizm nauczyciela oparty na kompetencjach i określający, co to znaczy być dobrym nauczycielem, znajdujemy m.in. cechy:

- a.** biegłość – dobry nauczyciel ważnym źródłem wiedzy i służyć pomocą w jej zrozumieniu;
- b.** ruchliwość (mobilność) – jako zdolność i gotowość do brania udziału w innych doświadczeniach i zawodach, co stanowi źródło wzbogacenia warsztatu pracy nauczycieli;
- c.** otwartość – zdolność do pracy z innymi osobami mogącymi znacząco podnieść jakość ich pracy.

Ostatni raport Komisji Europejskiej wskazuje, że Polska wśród krajów OECD zajmuje jedno z ostatnich miejsc w badaniu postępów edukacji w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych piętnastolatków. Raport OECD "Starting Strong III" z 2012 r. wykazał, jak duże znaczenie dla rozwoju dzieci ma wczesna edukacja. Dzieci, które rozpoczęły naukę od najwcześniejszych lat łatwiej radzą sobie na późniejszych etapach edukacji. Trzeba przyznać, że Polska notuje poprawę. Jest to powolny proces, który ma swój początek już w przedszkolu. To tutaj wszystko się zaczyna, tu bierze początek rozwój dziecka, a w przyszłości obywatela.

Okres dzieciństwa to szybki rozwój i ciekawość świata. Wtedy właśnie kształtują się możliwości intelektualne dzieci i rozwija się większość wrodzonych predyspozycji, w tym zdolność uczenia się.

Wspólna podstawa programowa większości państw Europy, w tym także Polski, daje duże możliwości wymiany doświadczeń i wprowadzania zmian, tak by Polska mogła osiągać coraz lepsze wyniki w nabywaniu kompetencji kluczowych, tak ważnych w osobistym rozwoju każdego człowieka.

Kompetencje kluczowe zdefiniowano w Zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 XII 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie jako połączenie: wiedzy, umiejętności, postaw odpowiednich do sytuacji:

1. porozumiewanie się w języku ojczystym
2. porozumiewanie się w językach obcych
3. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
4. kompetencje informatyczne
5. umiejętność uczenia się
6. kompetencje społeczne i obywatelskie
7. inicjatywność i przedsiębiorczość
8. świadomość i ekspresja kulturalna.

Naturalne procesy, jakim podlega dziecko w okresie przedszkolnym, pozwalają na jego stymulację i kształtowanie kompetencji kluczowych. Celem wychowania przedszkolnego jest wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwia dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna.

Rozwijanie kompetencji kluczowych w naszym przedszkolu oparliśmy na trzech filarach rozwojowych:

I - rozwój aktywności poprzez zabawę jako podstawową formę działania dziecka w przedszkolu kształtującą kreatywność, inicjatywność, przedsiębiorczość oraz świadomość i ekspresję kulturalną – te kompetencje zostały opisane w naszych publikacjach „Zabawy fundamentalne jako podstawa rozwijania inteligencji wielorakich u dziecka w wieku przedszkolnym” – 2015 r. i „Reklama inspiracją dla organizowania zabaw fundamentalnych” – 2015 r.

II - rozwój logicznego myślenia poprzez zaspakajanie ciekawości, umiejętności zadawania pytań, analizowania i wyciągania wniosków – uczenia się co zawiera nasza publikacja „Rozwijanie kompetencji matematycznych dziecka w naszym przedszkolu” – 2010 r., „Rozwijanie logicznego myślenia w wieku przedszkolnym” – 2017 r.

III - rozwój mowy, a w nim poszerzanie czynnego słownika, co rozwija proces komunikowania się- porozumiewania się zarówno w języku ojczystym, jak i obcym oraz kształtuje kompetencje społeczne i obywatelskie – co zawiera publikacja „Rozwijanie kompetencji językowych dzieci w wieku przedszkolnym” z 2018 r. Temu też

procesowi dedykowana jest niniejsza publikacja będąca kontynuacją naszych działań w tym kierunku.

To wiek przedszkolny charakteryzuje się naturalną aktywnością, odkrywaniem możliwości, określaniem potrzeb dziecka, co ma bezpośrednie przełożenie na kształtowanie się kompetencji kluczowych.

Warto zatem pokusić się i tak skierować swoje działania by próbować łączyć to co jest inne i wypracować najbardziej optymalne warunki dla rozwoju dziecka w tym nowoczesnym świecie.

To nowoczesne podejście to kształtowanie osobowości dziecka poprzez rozwijanie kompetencji kluczowych, które każda z osobna i wszystkie razem stanowią integralną część działań w jego rozwoju i edukacji.

Lidia Wójciak

EUROPEJSKIE ROZWIĄZANIA METODYCZNE SZANSĄ NA LEPSZY START

Wśród obserwowanych przez nas rozwiązań metodycznych szczególną uwagę przyciągnęły:

1. Elementy planu daltońskiego – tzw. rutyna

Zgodnie z założeniami edukacji daltońskiej ważną rolę w procesie nauczania stanowi wizualizacja procesu edukacyjnego. Wizualizacja oparta jest na tablicach, na których przy pomocy kolorów i piktogramów oznacza się między innymi: kolor dni tygodnia, kalendarz pogody, listę obecności, listę dyżurów, plan dnia, harmonogram i przebieg wykonania poszczególnych zadań, organizację pracy zespołowej itd. Pozwala to dzieciom samodzielnie planować i monitorować efekty pracy. Możliwości związane z wykorzystaniem tablic wzrastają z wiekiem dziecka – im dziecko młodsze, tym wsparcie nauczyciela w sprawnym posługiwaniu się tablicą jest większe. Wizualizacja pozwala dzieciom lepiej zrozumieć i zapamiętać zasady obowiązujące w grupie.

W naszym przedszkolu od zawsze dzieci pełniły różne rodzaje dyżurów, które stanowią element planu daltońskiego. Pojawiły się osoby/pomocnicy będące prawą i lewą ręką nauczyciela. Kolejnym elementem koncepcji daltońskiej są listy obecności dzieci. Po przyjściu do przedszkola dzieci oznaczają swoją obecność na specjalnej tablicy w sali, przed wyjściem z sali do domu odpinają znaczek (wizytówka lub zdjęcie).

W każdej sali jest kalendarz pogody, na którym dzieci zaznaczają każdego dnia aktualną pogodę. W ten sposób dzieci poszerzają swoją wiedzę z zakresu edukacji przyrodniczej, ucząc się jednocześnie odczytywania informacji zapisanych za pomocą symboli.

W salach znajdują się także „Kalendarze urodzin dzieci”. W naszym przedszkolu tradycją jest obchodzenie urodzin dzieci. Kolejny element planu daltońskiego, który wizualizuje pory roku i poszczególne miesiące. Tym sposobem dzieci mają możliwość same kontrolować kto obchodzi urodziny w najbliższym czasie.

W planowaniu rozkładu dnia pobytu dziecka w przedszkolu pomocne są plansze „Mój dzień w przedszkolu”, na których dzieci wraz z nauczycielem ustalają rytm dnia. W grupach młodszych mają one postać kolorowych ilustracji, a w grupach starszych postać obrazkową – wyrazową. To sprzyja poznawaniu stałego następstwa wydarzeń, a najmłodszym dzieciom pozwala orientować się w czasie. Łatwiej jest zrozumieć dzieciom następstwo czasu, rozmawiać o tym co już się wydarzyło, co jest teraz, a co się dopiero wydarzy. Poprzez

nabywanie znajomości kolejnych kluczowych momentów dnia, redukuje się niepewność dziecka w nowym dla niego otoczeniu i sprawia, że dzieci czują się bezpiecznie wiedząc co po czym następuje.

Ważnym elementem planu daltońskiego jest aranżacja przestrzeni. Każda sala zajęć wyposażona jest w różnorodne kąciaki zainteresowań, które są doskonałym środkiem dydaktycznym przy pomocy, którego można indywidualnie wspierać i rozwijać każde dziecko w grupie.

2. Ewaluacja zajęć nauczyciela, w tym realizacji planu dnia

Ewaluacja jest ważnym elementem procesu uczenia się. Jest to zbieranie danych, ich analiza, interpretacja i formułowanie wniosków. Ewaluację zajęć można przeprowadzić poprzez indywidualne lub grupowe rozmowy z dziećmi po zakończeniu zajęć lub na koniec dnia. W efekcie tego procesu próbuje się opisać wyniki, zarówno z pozytywnej strony, jak i z negatywnej, a rezultaty porównuje się z celami zajęć/zabaw. Ewaluacja może być przeprowadzona różnymi (aktywnymi) metodami, z wykorzystaniem wielu narzędzi. Oto przykłady najbardziej przydatne w przedszkolu:

Mini wywiad z dziećmi:

- Dzieci kończą w rundce zdanie: – *Na dzisiejszych zajęciach udało mi się...*

Rozmowę można poprzedzić wykonaniem przez każde dziecko rysunku ilustrującego jego „sukces dnia” – wówczas dzieci kończą zdanie, demonstrując grupie swój rysunek.

Nauczyciel po badaniu wywiesza rysunki tak, aby mogli je obejrzeć rodzice.

- Dokończ zdanie: *Jest mi wesoło, gdy Jest mi smutno, gdy*

Sala podzielona jest na 2 części. Jedna część oznaczona jest emblematem uśmiechniętego słoneczka, druga smutnego. Dzieci stoją na środku sali. Przechodzą na wybraną stronę sali, która określa ich stan emocjonalny.

- Dzieci siedzą w kole. Kolejno podają sobie maskotkę pszczołki i kończą zdanie:

Najbardziej podobała mi się ..., Dzisiaj nauczyłem się

- Dzieci siadają w kole. Zastanawiają się, co było ważnego tego dnia, co zabiorą ze sobą do domu. Kolejno mówią: *Pakuję swoją walizkę i wkładam do niej...*

Pantomima:

- Proszę pokazać miną, czy podobała Ci się dzisiejsza zabawa - „*wiemy, jakie mogą być miny: smutne, wesołe, chmurne, znudzone*”.

Termometr uczuć/nastroju:

- Zaznacz na termometrze za pomocą buźki: uśmiechniętej, nieuśmiechniętej lub smutnej, jak się dzisiaj czułeś w przedszkolu.

Buźki:

- przyklejamy lub rysujemy na tablicy trzy buźki zadowoloną, obojętną i smutną, a następnie prosimy dzieci o to, aby postawiły swój znaczek przy buzi odpowiadającej stopniowi swojego zadowolenia z zajęć lub ustawili się przy wybranej buzi, albo przykleili karteczkę.

Spinacze:

- na tablicy przyczepiamy buźki: wesołą, smutną i obojętną, rozdajemy dzieciom spinacze do bielizny/biurowe i prosimy, aby je doczepiły do wybranej buźki.
- Spośród listków (kwiatków, czy gwiazdek) wybierz ten który najlepiej pokazuje twoje uczucia (wesoły, smutny, paczący, zdziwiony, zły, obojętny).

Kciuki:

- zadajemy pytanie: *Które zabawy ci się podobały?* Nauczyciel wymienia zabawy/aktywności, a dzieci pokazują znaki kciukiem góra, dół oraz bok.

Walizka i kosz:

- Wrzuć do kosza na śmieci (narysuj) to wszystko, co Ci się nie podobało (np. na zajęciach, w dniu dzisiejszym).
- Włóż do walizki (narysuj) to wszystko, co chciałbyś wziąć ze sobą, to, co Ci się najbardziej przyda, co Ci się podobało.

Teresa Soja

3. Piktogramy

Piktogramy jako graficzny system komunikacji. Wykorzystywanie tej techniki w codziennej pracy dydaktycznej z dzieckiem stwarza możliwość uzupełniania, czasem zastąpienia zaburzonej lub nieistniejącej mowy. Niemożliwe do wypowiedzenia słowa są zastępowane przez symbole – znaki graficzne.

Piktogramy stosowane na co dzień to np.: „rutyna dnia” (porządkowania codziennych czynności), kącik dyżurnych w kącikach zabaw, kodeks przedszkolaka, instrukcja mycia rąk i zębów, rodzaje aktywności podczas zajęć dydaktycznych, kącik zabaw, zwroty

grzecznościowe, kalendarz dnia, pogody, urodzin, lista obecności, buźki z emocjami wykorzystywane podczas ewaluacji.

Piktogramy mają szerokie zastosowanie w edukacji małego dziecka i traktowane są jako pismo obrazkowe, za pomocą którego dzieci budują opowieści, zdania oraz określają związki przyczynowo – skutkowe. Często stanowią one instrukcje do wykonania zadań np. zrobienie ciastoliny czy masy solnej, pieczenie ciasteczek, robienie kanapek, a także przy ustalaniu reguł obowiązujących w grupie rówieśniczej, do których każdy może się odwołać w trudnych sytuacjach.

4. Zabawy z językiem angielskim

Głównym celem „Zabaw z językiem angielskim” jest stwarzanie możliwości osłuchania z językiem obcym, rozróżniania języka obcego od ojczystego oraz rozwijanie zdolności i umiejętności językowych na poziomie odpowiednim do możliwości dzieci w wieku przedszkolnym poprzez inspirującą zabawę, wyobraźnię dziecka i stymulowanie ciekawości, a także tolerancji wobec innych ludzi i kultur.

Proces uczenia się języka angielskiego u małych dzieci to głównie wprowadzenie do rozwijania takich umiejętności jak: słuchanie, mówienie oraz śpiewanie i recytowanie. Z racji tego, metody wykorzystywane w pracy dydaktycznej z dzieckiem w wieku przedszkolnym to: metody konwencjonalne – metoda bezpośrednia oraz uzupełnione przez metody alternatywne tj.: podejście komunikacyjne gdzie celem nadrzędnym było opanowanie sprawności mówienia – kompetencji komunikacyjnej, używania przez dziecko prostych zwrotów adekwatnych do sytuacji, metodę naturalną, w której dziecko rozumie ogólny sens tego co mówi nauczyciel stosujący powtarzające się regularnie proste gesty i mimikę, metodę Reagowania Całym Ciałem (TPR), która pozwala dzieciom nieśmiałym lub z trudnościami edukacyjnymi brać czynny udział w zabawach ruchowych i dzięki temu mogą przysłuchiwać się i zapamiętywać słownictwo, zwroty, piosenki, wiersze.

Zabawami wykorzystywanymi w codziennej pracy zajęć dydaktycznych języka angielskiego są:

- nauka poprzez naśladowanie i częste powtarzanie (np. dzieci bardzo lubią słuchać wielokrotnie tych samych historyjek, bajek, opowiadań, „*storytelling*”),
- intensywne zastosowanie pomocy audiowizualnych (ilustrujących i wspomagających rozumienie wypowiedzi językowych),

- różnorodność i bogactwo wypowiedzi językowych i form aktywności,
- wykorzystanie różnego rodzaju czynności: manualnych, motorycznych i in. (taniec, pantomima, zabawy ruchowe, rysowanie, itp.),
- uczenie się wszystkimi zmysłami, poprzez zabawę i własne działanie i doświadczenie
- intensywne szkolenie wymowy i intonacji poprzez zastosowanie rymu, rytmu, taktu i melodii (piosenki, wyliczanki, wierszyki itp.),
- nauka poprzez konfrontację z naturalnymi i sensownymi wypowiedziami językowymi, nie upraszczanymi pod względem językowym, lecz odpowiednimi do wieku dzieci pod względem tematów i treści,
- nauka w powiązaniu z sytuacją, w odniesieniu do środowiska dzieci i znanych im zjawisk (np. pogoda, pory roku, rośliny, zwierzęta itd.).

Jagoda Spek

5. Multimedia w edukacji przedszkolnej

Trudno sobie dzisiaj wyobrazić współczesny świat bez multimedii, które towarzyszą nam w całym procesie postrzegania świata.

Zadaniem dzisiejszego przedszkola jest pomóc dziecku odnaleźć się w zmieniającym się świecie, gdzie multimedia są elementem jego życia.

Organizowanie w przedszkolu zajęć z wykorzystaniem tablicy multimedialnej, rzutnika multimedialnego, TV z systemem touch screen czy tabletów w europejskich krajach jest na porządku dziennym. Nauczyciele tworzą projekty edukacyjne z wykorzystaniem właśnie tych technologii w procesie uczenia się – porozumiewania się w języku ojczystym i obcym. My dzięki realizacji Projektu Erasmus+ KA1 wyposażyliśmy nasze przedszkole w multimedialny sprzęt, który zamierzamy zastosować w naszych rozwiązaniach edukacyjnych na szeroką skalę stosując zaczerpnięte wzorce z obserwacji Job shadowing. Multimedia w edukacji małego dziecka postrzegane są jako narzędzia do nauki, zdobywania doświadczenia, komunikowania się w relacjach dziecko – media, dziecko – rówieśnik, dziecko – świat. To za pomocą mediów, to co niedostępne staje się w zasięgu wzroku i słuchu – dwóch zmysłów najbardziej potrzebnych w poznawaniu świata. To co dalekie staje się bliskie, na wyciągnięcie ręki. Zabawy z multimediami umożliwiają indywidualizację

procesu uczenia się, gdzie możemy ćwiczyć pamięć, koordynację ręki i oka, spostrzegawczość czy rozwijać sprawności manualne, a więc umiejętności potrzebne w dobrym przygotowaniu dziecka do podjęcia nauki w szkole.

Warunki i sposób realizacji podstawy programowej z 2017 r. mówią o tym, że współczesny przedszkolak funkcjonuje w dynamicznym, szybko zmieniającym się otoczeniu, stąd przedszkole powinno stać się miejscem, w którym dziecko otrzyma pomoc w jego rozumieniu. My ten warunek spełnimy wdrażając innowacyjne projekty edukacyjne opracowane przez naszych nauczycieli i prowadzone w grupie, zespole lub w indywidualnej pracy.

Lidia Wójciak

6. Eksperymentowanie i zabawy badawcze

Dzieci już od urodzenia są ciekawe świata, lubią badać i odkrywać. Najchętniej uczą się poprzez działanie zbierając swoje doświadczenia „ręką, sercem i głową”. Dlatego trzeba ukierunkowywać i stymulować aktywność poznawczą dzieci. Rozwiązując problem różnymi metodami, dziecko prowokowane jest do wyciągania wniosków, szukania zależności, określania przyczyn i skutków. Uczy się planowania własnych działań, poszukuje oryginalnych rozwiązań. Zabawy badawcze są okazją do kształtowania się w umyśle dziecka nowych operacji umysłowych takich jak: analiza, synteza, porównywanie, uogólnianie. Trenują wytrwałość, koncentrację uwagi spostrzegawczość.

Zabawa badawcza jak każda inna zabawa jest działalnością bezinteresowną, nie jest ważny dla dziecka rezultat ani materialny efekt, lecz samo działanie, które do niego doprowadziło. Zabawy badawcze dostarczają dziecku niezliczonej ilości nowych przeżyć związanych z odkrywaniem właściwości rzeczy i zjawisk. „Jako zasadnicze rysy poznawczego postępowania dziecka najczęściej obserwuje się powolne, jakby ostrożne zbliżanie się do przedmiotu i zależnie od możliwości, próby manipulowania nim, badanie. Ma to doprowadzić do nowych doznań, zebrania nowych doświadczeń i tym samym poznania nie znanych jeszcze właściwości przedmiotu.” / S. Grestmann/.

Szuman pisał: „Dziecko podejmuje i realizuje czynności zabawowe po prostu, dlatego, że do podstawowych jego potrzeb należy być czynnym, poznawać wszystko, co je otacza, wchodzić w kontakt z rzeczami i osobami będącymi w jego zasięgu działać. Dziecko nie poznaje rzeczy i zjawisk przyglądając się im z daleka, lecz wykonuje najrozmaitsze działania na nich lub za ich pomocą”. Zabawa badawcza jest sposobem rozwijania aktywności własnej

dziecka. Dziecko w sposób czynny i samodzielny zdobywa doświadczenie umysłowe. Działając myśli, poznaje funkcjonowanie przedmiotów, zjawisk, ich cech, właściwości, a także różnego rodzaju zależności przyczynowo – skutkowe między badanymi przedmiotami i zjawiskami.

Dziecko uczy się chętnie tego, co je zaciekawia, a najlepiej wówczas, gdy czynnie eksperymentuje i samo ustala tematy badań chcąc iść w poznawaniu własną drogą, dochodzić do własnych rozwiązań.

Eksperyment (wg Encyklopedii PWN) to: próba, doświadczenie naukowe, podstawowy oprócz obserwacji i pomiaru naukowego, **zabieg badawczy** polegający na celowym wywołaniu określonego zjawiska (lub jego zmiany) w warunkach sztucznie stworzonych(laboratoryjnych) oraz zbadaniu jego przebiegu, cech lub zależności.

Eksperyment to okazja do rozwijania:

pomysłowości, samodzielności, zdolności, twórczego myślenia.

Przedszkolaki są ciekawe świata więc nie lubią otrzymywać gotowych odpowiedzi, pragną same zadawać pytania. Nie lubią być pouczane, lecz otrzymać szansę na samodzielną naukę. Formułowanie przez dzieci pytań i zadawanie ich wskazuje na pragnienie zdobywania wiedzy, a metoda zadaniowa doskonale nadaje się do aktywizowania ich.

Organizując sytuacje edukacyjne każdemu nauczycielowi powinna zawsze towarzyszyć myśl Konfucjusza:

„Powiedz mi – a zapomnę.

Pokaż – a zapamiętam.

Pozwól wziąć udział – a zrozumieć”.

Bożena Mielka

7. Praca z książką

Obecna rzeczywistość stawia nauczycielom bardzo trudne zadanie – rozbudzić zamiłowanie do literatury u dzieci, którym przyszło żyć w świecie tabletów, smartfonów i wirtualnych spotkań. W obliczu tych wynalazków książka wydaje się nieatrakcyjna i nudna. My, jako nauczyciele i rodzice, wiemy, jak ważną rolę odgrywa praca z książką i jest to jeden ze stałych elementów naszej codziennej pracy. Obcowanie z literaturą i słuchanie czytanych tekstów wpływa na poprawność języka u dzieci i bogactwo słownictwa. Czytając dzieciom

rozwijamy ich wiedzę, wyobraźnię i wrażliwość moralną. Ponadto kształtujemy nawyk czytania i zdobywania wiedzy.

Swobodne wypowiadanie się i umiejętność budowania wypowiedzi przez dzieci stanowią jedno z wielu priorytetów w naszej pracy, na co dzień stosujemy metodę twórczej aktywności słownej. Jednak żadna roślina nie wyrośnie bez zasiania ziarenka – książka jest naszym ziarenkiem, nabywanie kompetencji językowych przez dzieci – rośliną.

Oczywiście istotny jest dobór literatury – zarówno pod kątem jakości, jak również adekwatności do danej grupy wiekowej.

Atrakcyjne dla dzieci sposoby obcowania z literaturą stały się przedmiotem naszych poszukiwań. Odbywając job shadowing w Hiszpanii (Escola pla de Girona), zaobserwowałyśmy realizację ciekawego projektu czytelniczego angażującego rodziców. Pomysł ten wykorzystaliśmy w roku szkolnym 2017/2018, w trakcie którego zrealizowaliśmy projekt czytelniczy „Rodzinne czytanie”. Projekt obejmował wszystkie cztery oddziały naszego przedszkola, a jego głównym celem było rozpowszechnianie czytelnictwa wśród małych dzieci, rozbudzanie chęci do sięgania po literaturę oraz inicjowanie wspólnego spędzania czasu z rodzicami/opiekunami. W projekcie wzięły udział wszystkie dzieci z grup, a rodzice bardzo chętnie zaangażowali się w realizację naszej inicjatywy, w związku z czym postanowiliśmy wpisać projekt jako stały element do realizacji na kolejne lata.

Agnieszka Kwolek

SCENARIUSZE ZAJEĆ KOLEŻEŃSKICH

Scenariusz nr 1

Prowadząca: Małgorzata Starzyńska

Data: 01.02.2018r

Grupa wiekowa: 3-4- latki

Temat kompleksowy: Bajki i bajeczki.

Temat zajęć: Kraina czeskich bajek – rozwiązywanie zagadek.

Cel ogólny: zdobywanie wiedzy o innych krajach europejskich, czynne uczestnictwo w zabawach i zadaniach stawianych dzieciom.

Cele operacyjne: dziecko:

- mówi proste słowa w języku czeskim;
- układa flagę Czech;
- rozwiązuje zagadki słowno-obrazkowe

Metody: oglądowa – obserwacji, słowna – objaśnienia, zagadki, czynna – zadań stawianych dziecku do wykonania.

Formy pracy: praca z całą grupą, indywidualna.

Środki dydaktyczne: maskotka - Krecik, ilustracje przedstawiające postaci z bajek czeskich, zagadki, pocięta na trzy części flaga czeska, nagranie polki.

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie:

Przywitanie się z gośćmi: dobry den (dzień dobry)

Krecik to postać bajkowa,

Która wywołuje na waszych twarzach uśmiech.

Dzisiaj podpowiedzieć jest wam gotowa,

Jak nazywa się jego kraj – to Czechy.

Przywitanie się z maskotką – Krecikiem czeskim: ahoj!

- Witam wszystkich, którzy wstali „prawą nogą” są weseli, sympatyczni i gotowi do zabawy.

Niech pomachają ręką i ładnie się uśmiechną.

- Witam również tych, którzy wstali „lewą nogą”, są niewyspani, źli, smutni i zmęczeni.

Niech udają, że machają rękami i zrobią „kwaśną minę”. A teraz, żeby trochę osłodzić te kwaśne miny zapraszam do zabawy.

2. Pociąg do Czech. Utworzenie pociągu grupowego – zabawa do piosenki „Pociąg”.

Biletem wejścia do pociągu jest odnalezienie swojej wizytówki z imieniem.

3. Zadanie krecika dla dzieci:
 - ułożenie flagi czeskiej z pociętych części, nazywanie kolorów.
4. Zabawa muzyczno-ruchowa „Kłanianka” – polka czeska.
5. Kraina czeskich bajek – dzieci odgadują zagadki. Rozwiązaniem jest ilustracja na tablicy.

Małe zwierzątko sił ma niewiele
A kopie w ziemi długie tunele – Krecik

Rozbójnik ci to nie lada,
Co po Rzacholeckim lesie chadza.
Hanka i Cypisek to jego bliscy
Takiego rozbójnika kochają wszyscy – Rumcajs

Bajka o dwóch majsterkowiczach – którzy próbują rozwiązywać problemy, mają na imię
Pat i Mat – jeden nosi beret z antenką, drugi czapkę z pomponem – Sąsiedzi
Razem przeżywają przygody wraz z różnymi bohaterami pojawiającymi się na ich
makowej polanie – Makowa Panienska
6. Ćwiczenie grafomotoryczne – dopasowanie rekwizytu i przyklejenie do obrazka związanego z bajkami czeskimi dowolnie wybranego przez dzieci. Chętne dzieci kolorowanie obrazków.
7. Ewaluacja zajęcia – określanie nastroju dzieci po zajęciu poprzez doklejenie promieni słonecznych do słoneczka.

Scenariusz nr 2

Prowadząca: mgr Ewa Filipiak

Data: 7.03.2018.

Grupa wiekowa: 4-5 latki

Temat kompleksowy: „Zareklamuj swoje miasto koledze z Francji”.

Temat zajęć: „Po Sekwanie statkiem pływamy i ciekawe miejsca w Paryżu odkrywamy”.

Umiejętności osiągnane przez dziecko :

- przyswaja wiadomości na temat Francji,
- słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- potrafi wypowiedzieć się na dany temat,
- utrwali nazwy, wygląd zabytków Paryża,

- używa zwrotów na powitanie i pożegnanie w język francuskim,
- przelicza za pomocą liczników głównych po francusku do 6,
- potrafi odwzorować układ, zapamiętuje go,
- uczestniczy we wspólnej zabawie.

Podstawa programowa: PP – III/8, 9, IV/2, 21

Formy aktywności: Językowa, ruchowa, plastyczna.

Metody: Czynne, słowne, praktycznego działania.

Organizacja pracy: Zbiorowa, indywidualna.

Pomoce dydaktyczne :

- obrazki tematyczne, zdjęcia z Paryża, muzyka na CD, rozsypanka obrazkowa , kupon za wysiłek - buźka.

Przebieg zajęcia:

1.Nauczyciel zaprasza dzieci do powitania się w języku francuskim- Bonjour
i zabawy na powitanie: „Hej Hello” muzyka i ruch zabawa integracyjna .

2. Dziś wybierzemy się na wycieczkę do kraju , gdzie rosną TRUFLE : FRANCJA
a dokładniej do Paryża

„Białe trufle, to jest gratka, Bardzo lubi je Agatka!

Kto pod ziemią grzybów szuka? Świnka, zając czy ropucha?

3. Zapraszam was na statek i mówimy wspólnie „ Po Sekwanie statkiem pływamy
i ciekawe miejsca w Paryżu odkrywamy”.

*Płyniemy (muzyka z CD„, ach jak przyjemnie”) odsłonięcie fragmentu pierwszego obiektu,
numer (un), zgadywanie: podanie nazwy- Kogut symbol Francji i flaga.

Zabawa ruchowa „Trzy kolory” układanie flagi z kolorowej krepy.

*, „ Po Sekwanie statkiem pływamy i ciekawe miejsca w Paryżu odkrywamy”.

Płyniemy (muzyka z CD„, ach jak przyjemnie”) odsłonięcie fragmentu drugiego obiektu,
numer (deux), zgadywanie: podanie nazwy- Wieża Eiffla.

Zabawa ruchowa „ Wieża Eiffla”

*,, Po Sekwanie statkiem pływamy i ciekawe miejsca w Paryżu odkrywamy”.
Płyniemy (muzyka z CD,, ach jak przyjemnie”) odsłonięcie fragmentu
trzeciego obiektu, numer (trois), zgadywanie: podanie nazwy- Łuk Triumfalny.
Zabawa ruchowa w parach „ Łuk Triumfalny”

*,, Po Sekwanie statkiem pływamy i ciekawe miejsca w Paryżu odkrywamy”.
Płyniemy (muzyka z CD,, ach jak przyjemnie”) odsłonięcie fragmentu
czwartego obiektu, numer(quatre), zgadywanie: podanie nazwy- Louvre muzeum
i piramida.
Zabawa ruchowa „ Piramida”

*,, Po Sekwanie statkiem pływamy i ciekawe miejsca w Paryżu odkrywamy”.
Płyniemy (muzyka z CD,, ach jak przyjemnie”) odsłonięcie fragmentu
piątego obiektu, numer (cing), zgadywanie: podanie nazwy- Katedra Notre Dame
Zabawa ruchowa „Dzwonnik z Notre Dame”

*,, Po Sekwanie statkiem pływamy i ciekawe miejsca w Paryżu odkrywamy”.
Płyniemy (muzyka z CD,, ach jak przyjemnie”) odsłonięcie fragmentu
szóstego obiektu, numer (six), zgadywanie: podanie nazwy- Disneyland pod Paryżem
Zabawa ruchowa „Fiki- miki Myszki Miki”

Na zakończenie rejsu nazwanie wszystkich obiektów i przeliczenie po francusku .

4. Nauczyciel prosi dzieci o zajęcie miejsc przy stolikach i ułożenie w kolejności obiektów
tak, jak je zobaczyliśmy podczas wycieczki statkiem.

Sprawdzenie możliwości indywidualnych dzieci (zapamiętanie układu
i odwzorowanie).

5. Prezentowanie przez dzieci zrobionej pracy.

6. Aktywność muzyczno – ruchowa „Kankan” Offenbacha- wspólna zabawa

7. „Gadająca ściana dla dzieci ” wyrażanie opinii o zajęciu.

8.Podziękowanie i rozdanie kuponów za wysiłek- buźka.

Jak to pomaga dziecku w uczeniu się?

Dziecko posiada wiedzę na temat: Francji i Paryża.

Wykazuje ciekawość i pozytywny stosunek emocjonalny.

Pozwala angażować wszystkie zmysły. Pomaga zdobywać wiedzę przez doświadczenie i zabawę. Wspomaga rozwój mowy. Doskonali podstawowe umiejętności .

Scenariusz nr 3

Data: 25.01.2018 r.

Prowadząca: mgr Teresa Soja

Grupa wiekowa: 4, 5- latki

Temat kompleksowy: Zima może być wesoła.

Temat zajęcia: Każdy chce być modny - „Bouli a la mode”.

Podstawa programowa: PP- I/5, 7 II/4, III/4, IV/ 9, 21.

Cele operacyjne: dziecko:

- Używa francuskich słów na powitanie i na pożegnanie – bonjour, Au revoir,
- posługuje się kilkoma słowami w języku francuskim – oui, non, mersi,
- wypowie się na określony temat,
- dobierze elementy stroju dla bałwanka wg własnego pomysłu,
- reaguje odpowiednim ruchem, gestem na słowa francuskie: tak, nie, cześć, jeden dwa, trzy,
- zaprezentuje swojego bałwanka przed grupą.

Metody: czynne, słowne, oglądowe, aktywizujące.

Formy pracy: indywidualna, zespołowa.

Pomoce dydaktyczne:

Multimedia: linki: <https://www.youtube.com/watch?v=tGEnIrv03Y4>,

<https://www.youtube.com/watch?v=woqBQG7LG8s>, filmy: „Bouli a la mode”, „Les nombres”, piosenki: „A ram sam, sam”, „ Bouli”, paski krepy w kolorach – niebieski, biały, czerwony, sylwety bałwanków – Buli, fiszki ze słowami, obraz „Kraina bałwanków”, kartki

A 4 z numerami 1 – 8, sylwety różnych bałwanków, igloo, choinki, elementy ubioru dla dzieci (czapki, szaliki, opaski).

Przebieg zajęcia:

- 1. Powitanka:** „Hej, hallo” przy muzyce z wykorzystaniem pasków krepy w 3 kolorach (niebieski, biały i czerwony).
- 2. Zagadki słowne** – dotyczące słów (dzień dobry, do widzenia, dziękuję, proszę, przepraszam, zima, bałwan, smacznego) tłumaczonych na język francuski **1 – 8**. Po odgadnięciu słowa odkrywamy jeden fragment obrazka.
- 3. Burza mózgów:** „Co najbardziej lubią robić bałwanki?” w oparciu o filmy „Bouli” i fragment ilustracji z filmu „Kraina Bałwanków”. Bałwanek Bouli - bajka animowana produkcji francuskiej opowiada o przygodach bałwanka Buli. Roztopiony przez słońce bałwanek powrócił do dawnych kształtów i ożył, dzięki magicznej mocy Księżyca dołączył do przyjaciół w Krainie Bałwanków, zamieszkałych w igloo na zamrożonej rzece. Imię Bouli pochodzi od francuskiego określenia *boule de neige* (bul du nez), czyli kula śnieżna.
- 4. Zabawa integracyjna:** „A ram sam, sam”.
- 5. Oglądanie filmu pt.** „Bouli a la mode” – „Každy chce być modny” w wersji francuskiej. Co się wydarzyło w krainie bałwanków?
- 6. Zabawa fundamentalna:** „Ubierz bałwanka, tak żeby był modny” – ubieranie bałwanka wg własnych pomysłów (sylweta bałwanka, wykorzystanie elementów ubioru o różnych fakturach i kształtach: czapka, szalik, włosy, krawat, spódnica, spodnie, piórka, cekiny).
- 7. Prezentacja bałwanków** – pokaz mody bałwanków, nawiązanie do pokazów mody francuskiej przy piosence „Bouli”.
Bałwanki lubią się uczyć matematyki.
- 8. Zabawa matematyczna** w oparciu o film „Les nombres” – bałwanki uczą się liczyć po francusku.
- 9. Ewaluacja:**
Dokończ zdanie: *Na dzisiejszych zajęciach nauczyłam/łem się*
Každy dziecko otrzymuje kupon za wysiłek.

Pożegnanie gości po francusku – *Au revoir*.

Scenariusz nr 4

Prowadząca: mgr Bożena Mielka

Data: 20.03.2018r.

Grupa wiekowa: 5,6-latki

Temat kompleksowy: Witaj wiosenko miła!

Temat zajęcia: „Z wizytą we Włoszech”

Podstawa programowa: PP- I/5,9 II/ 2, III/8,9, IV/9,21.

Cele operacyjne: dziecko:

- Używa włoskich słów na powitanie i na pożegnanie: bongiorno, arrivederci,
- posługuje się kilkoma słowami oraz liczebnikami w języku włoskim: si, no, grazie, per favore, ciao, scusi, uno, due, tre, quattro, cinque, caldo, freddo.
- rozwiąże zagadki, odczyta napis: Italia,
- nazywa miasta włoskie: Rzym, Pizza, Wenecja, Sycylia,
- przyporządkuje charakterystyczne budowle do danego miasta,
- wykona określone działania plastyczne.

Metody:

- słowne: rozmowa, objaśnienie, opis,
- problemowe: zadań stawianych do wykonania,
- praktyczne: samodzielnych doświadczeń dzieci,
- pedagogika zabawy.

Formy aktywności: językowa, muzyczna, ruchowa, plastyczna.

Formy pracy: grupowa, indywidualna, zespołowa.

Pomoce dydaktyczne:

Napisy będące rozwiązaniem zagadek, kartoniki z cyframi i literami, koperty z napisami: wulkan Wezuwiusz, Krzywa Wieża w Pizie, Kolseum- Rzym, gondola-Wenecja, Plac św. Piotra- Watykan, ilustracje zabytków, talerzyki tekturowe, kolorowa masa solna, róże rodzaje makaronu, utwór muzyczny „Chu, Chu, Ua-Canzoni per Balbini –Baby cartoons”, „Włoskie wakacje”-Qndel, butelka ,ocet, soda.

Przebieg zajęcia:

1.Powitanka: „Hello, hej, bongiorno, okey”!

2.Zagadki słowne, odczytanie hasła-Italia.

- Przepraszam, ale to poważna sprawa jak się zwie dom Eskimosa ,jestem ciekawa?(Igloo),
- Na „t” się kończy na „t” zaczyna piętrowa słodycz na urodzinach?(tort),
- Jak się nazywa ten ktoś na scenie co dla nas odgrywa przedstawienie?(aktor),

- Wszyscy we mnie spoglądają, gdy o schludny wygląd dbają?(lustro),
- Tańczyła z nitką ona ładnie, nitka brzydko(igła),
- Co to za owoc zgadnijcie sami, okrągły ,zielony z czarnymi pestkami(arbuz),

4. Zabawa muzyczno-ruchowa wg. klanzy „Samolot”.

5. Zabawa fundamentalna „Co wiemy o Rzymie” ?zapoznanie z wybranymi zwrotami po włosku, z nazwą stolicy Włoch po włosku? Odszukanie kartoników oznaczonych cyframi i literami, odczytanie nazwy stolicy-ROMA odczytanie słowa na wspak- AMOR(miłość).Wyjaśnienie dzieciom że Rzym to wieczne miasto miłości, kto już raz tam był na pewno wróci.

7.Zabawa muzyczno-ruchowa „Chu, Chu, Ua”...

6.Zabytki Rzymu-oglądanie ilustracji :Plac św. Piotra, Koloseum, Fontanna di Trevi- przyporządkowywanie napisów do ilustracji.

7.Zabawa muzyczno- ruchowa z wykorzystaniem piosenki,, Włoskie wakacje.”

Przyjechaliśmy na Sycylię gdzie zobaczymy wulkan Wezuwiusz, przekazanie dzieciom najciekawszych informacji i wytłumaczenie pojęcia „wulkan i lawa”, wykonanie doświadczenia .

9.Zabawa plastyczna „Pizza z masy solnej”, „Makaronowe mandale”- praca zespołowa.

10.Ewaluacja:

Podsumowanie wiedzy dzieci -rundka, wręczenie naklejek za podjęty wysiłek.

- Czy Rzym jest stolicą Włoch?..
- Czy fontanna di Trevi znajduje się w Rzymie?..
- Czy włosi lubią makaron?..
- Czy Wezuwiusz to wulkan?..
- Czy po włosku arrivederci znaczy do widzenia?..

Scenariusz nr 5

Prowadząca: mgr Agnieszka Kwolek

Data: 20.04.2018 r.

Grupa wiekowa: 5-6 latki

Temat kompleksowy: „Kto Ty jesteś?”

Temat zajęć: „Mali kreatorzy mody – z przedszkola do Mediolanu”

Treści z podstawy programowej: I – 5, 7; II – 2, 4; III – 1, 4, 5, 8, 9; IV – 2, 4, 5, 9, 11.

Cel ogólny: rozwijanie kreatywności i wyobraźni artystycznej, poszerzanie zdobytej dotychczas wiedzy nt. Italii

Cele operacyjne: dziecko:

- potrafi rozwiązać rebus;
- odpowiada na pytania do opowiadania;
- zapamięta nazwę miasta Mediolan, potrafi wskazać je na mapie Włoch;
- wie, kim jest znana na całym świecie Prada;
- potrafi wyjaśnić, co to jest moda;
- wykona ćwiczenie równoważne;
- wykona pracę plastyczną wg własnego pomysłu.

Środki dydaktyczne: płyta z muzyką, ilustracja z rebusem, mapa Włoch, wizytówka 'Mediolan' i 'Milan', ilustracje ze zdjęciami wybiegu i modelek, akcesoria odzieżowe (nakrycia głowy, apaszki, okulary), sznurek, sylweta kobiety/mężczyzny dla każdego dziecka, czasopisma z modą, nożyczki, kleje, wybieg z brystolu na gazetce, termometr z brystolu, wizytówki z imionami dzieci.

Metody: czynne: zadań stawianych dzieciom do wykonania, kierowania własną działalnością dziecka; słowne: rozmowa, instrukcja, percepcyjne: pokaz, aktywizujące: burza mózgów.

Formy pracy: grupowa, indywidualna.

Formy aktywności: językowa, ruchowa, plastyczna.

Przebieg:

1. „Ludzie do ludzi” – zabawa integracyjna na powitanie z użyciem zwrotu „boungiorno”.

Wszystkie dzieci stoją w parach. Dzieci witają się ze sobą używając zwrotu „boungiorno” (dzień dobry) używając różnych części ciała. Nauczycielka wydaje polecenia np.: ręce do rąk - uczestnicy w parach podają sobie ręce, stopy do stóp, plecy do pleców, nosy do nosów. Na hasło "ludzie do ludzi" - należy szybko zmienić partnera.

2. Zabawa ilustrowana ruchem Klanzy „Lecimy samolotem”:

Nauczycielka zaprasza dzieci na wycieczkę do Włoch, do których dostaniemy się samolotem...

Okular, okular,	/przystawiamy palce zwinięte w okulary na przemian	do
	oczu	
sluchawka, sluchawka,	/dłonie nakładamy na przemian na uszy	
spadochron, spadochron,	/przykładamy ręce na przemian skrzyżnie do	ramion

odpalam, odpalam, /imitujemy ruch przekręcania kluczyka w stacyjce
raz okienko, dwa okienko, /robimy z rąk okienko nad głową – z prawej, potem z
lewej strony
wycieraczki, /machamy rękoma imitując ruch wycieraczek
raz okienko, dwa okienko, wycieraczki.
Kucamy, rozpościeramy ramiona, naśladujemy start i lot samolotu.

3. Rebus „Woda → Moda”, burza mózgów „Co to jest moda?”.

- Przedstawienie dzieciom rebusu, rozwiązanie rebusu przez dzieci;
- Burza mózgów nt. „Co to jest moda?” - wszystkie pomysły dzieci są dobre;
- Porównanie polskiego ‘moda’ i włoskiego ‘moda’ – wskazanie podobieństw i różnic przez dzieci.

4. „Maria Bianchi ‘Prada’ ” - słuchanie opowiadania nauczycielki.

Dawno, dawno temu, w mieście zwanym Milan (Mediolan), mieszkała Maria – najmłodsza z trójki rodzeństwa, miała starszą siostrę i brata. Jako dziecko nie wiedziała, że czeka ją wielka kariera i światowa sława. Była normalnym dzieckiem – bawiła się, uczyła, spędzała czas z rodziną. Ale nade wszystko uwielbiała zabawy w ‘przebieranki’. Miała jedno wielkie marzenie – dokonać kiedyś czegoś wielkiego...

Kiedy była już dorosła i ukończyła studia (o kierunku politycznym), dołączyła do rodzinnej firmy, założonej przez jej dziadka, która produkowała luksusowe walizki i torby. Od tego czasu Maria zaczęła się rozwijać artystycznie. W 1977 roku wynalazła nowy rodzaj bardzo lekkiej tkaniny, z której powstały nowe damskie torebki. Dzięki nim zyskała wielu wielbicieli i stała się znana. W 1980 r. zmieniła imię i nazwisko na Miuccia Prada. Dziś to nazwisko zna cały świat – mała Maria stała się sławną projektantką nie tylko torebek, ale również eleganckich ubrań. Sklepy z jej ubraniami znajdują się na całym świecie.

A Mediolan, z którego pochodzi? Dziś jest uznawany za europejską stolicę mody. To w Mediolanie odbywają się wszystkie najważniejsze wydarzenia związane z modą jak pokazy najnowszych kolekcji znanych projektantów czy tygodniowy festiwal mody „Fashion Week”.

Rozmowa na temat opowiadania. Odpowiedzi dzieci na pytania nauczyciela: *Jak miała na imię mała dziewczynka – bohaterka opowiadania? Co to jest ‘marzenie’? Jakie Maria nazwisko przyjęła? Kim została, kiedy była dorosła? Kto to jest ‘projektant mody’?*

5. „Mediolan – Milan” - ćwiczenia w czytaniu.

- zaznaczenie Mediolanu na mapie;
- globalne czytanie wyrazów ‘Mediolan’, ‘Milan’;
- analiza sylabowa i głoskowa wyrazów.

6. „Na włoskim wybiegu” - oglądanie i omówienie ilustracji.

Nauczycielka pyta dzieci, kto kiedyś widział pokaz mody – w telewizji, na żywo, w czasopiśmie? Następnie prezentuje zdjęcia z pokazów mody – modele i modelki na wybiegu, prezentujący różnorodne stroje. Dzieci dzielą się swoimi spostrzeżeniami.

7. „Krokiem modela i modelki” - ruchowa zabawa równoważna.

Nauczycielka rozciąga na podłodze sznurek w linii prostej. Dzieci wybierają akcesoria – dodatki typu: apaszka, kapelusz, okulary. Zadaniem dzieci jest przejść po sznurku prosto, zachowując równowagę, zawrócić na końcu i wrócić na swoje miejsce. Dzieci mogą spróbować przejść po sznurku krokiem modela/modelki, z ręką podpartą na biodrze.

8. Kolaż „Jestem projektantem” - zabawa plastyczna.

Nauczycielka zaprasza dzieci do zabawy plastycznej – wykonania kolażu modowego. Dzieli dzieci na zespoły poprzez odliczanie do 5 po włosku – razem z dziećmi. Każdy stolik ma przydzielony numer – jedynki siadają do stolika nr 1, dwójki do stolika nr 2... i tak do 5. Każde dziecko otrzymuje sylwetę kobiety lub mężczyzny, kolorowe czasopisma, nożyczki i klej. Zadaniem dzieci jest wybranie ubrań, butów i dodatków, wycięcie ich i przyklejenie na sylwetę. Następnie dzieci umieszczają swoje prace na tablicy, na której nauczycielka przygotowała podkład – wybieg dla modeli i modelek.

Dzieci omawiają swoje prace, argumentują, dlaczego wybrały takie elementy ubioru.

9. „Termometr nastroju” - zabawa fundamentalna, ewaluacja zajęć.

Nauczycielka zaprasza dzieci do podsumowania zajęć poprzez dokończenie zdania „Dzisiejsze zajęcia były...” i umieszczenie wizytówki z imieniem na termometrze nastroju w zależności od samopoczucia po zajęciu.

Scenariusz nr 6

Prowadząca: mgr Jagoda Spek

Data: 06.03.2018r.

Grupa wiekowa: 5, 6 latki

Temat kompleksowy: Świat oczami artysty

Temat zajęć: Kolorowanka i zgadywanka – „Zabawy dziecięce” P. Bruegel

Cele ogólne:

- doskonalenie sprawności ruchowej
- ćwiczenie samodzielności intelektualnej
- rozbudzanie ciekawości sztuką (malarstwem)
- rozwijanie wyobraźni
- rozwijanie spostrzegawczości
- doskonalenie analizy i syntezy wzrokowej

Cele operacyjne: dziecko:

- odtwarza układ taneczny
- określa lub opisuje zabawę przedstawioną na obrazie
- porównuje zabawy z obrazu z tymi współczesnymi
- naśladuje ruchem, gestem zabawę pokazaną na ilustracji
- znajduje fragment obrazu na jego kserokopii
- 5 latek: składa obrazek z 5 części; 6 latek: składa obrazek z 6 części;
- koloruje, według wzoru obrazu, starając się dobierać odpowiednie kolory kredek;

Metody: oglądowa – obserwacja i pokaz, słowna – rozmowa, objaśnienia,

czynna – zadań stawianych dziecku do wykonania (M. Kwiatkowska)

Formy pracy: grupowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne: reprodukcja obrazu „Zabawy dziecięce” Pieter Bruegel; kolorowanka w/w reprodukcji obrazu dla każdego dziecka; wycięte fragmenty kserokopii reprodukcji obrazu; koperty; karty obrazkowe z zabawami dzieci (skoki na skakance, jazda na rowerze, odbijanie piłki, berek, gra w kręgle, gra w piłkę nożną, kręcenie hula hop, jazda na hulajnodze); kredki; klej; kartki A4 dla każdego dziecka; płyta CD z muzyką;

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie przez dzieci przybyłych gości po holendersku słowami: „Haloo”

2. Zabawa taneczna „Taniec holenderski”

N-l zaprasza dzieci do wspólnego tańca przy muzyce holenderskiej, dzięki któremu będziemy mogli przenieść się mocą naszej wyobraźni do innej epoki.

Dzieci wykonują układ taneczny do muzyki niderlandzkiej.

3. Zabawa dydaktyczna z obrazem „Zabawy dziecięce” P. Bruegel’a.

N-l przedstawia dzieciom reprodukcję obrazu holenderskiego malarza P. Bruegel’a „Zabawy dziecięce”. Dzieci oglądają obraz, starając się znaleźć i określić zabawy przedstawione na obrazie. N-l podaje wskazówki dotyczące zabaw. Rozmowa z dziećmi na temat czy do dnia dzisiejszego bawimy się tak samo jak dzieci 450 lat temu?

4. Zabawa naśladowcza „W co się bawimy?” w zespołach 3-4 osobowych.

N-l dzieli dzieci na zespoły 3-4 osobowe. Zabawę w kalambury zaczyna ta grupa, którą wybierze n-l z pomocą wyliczanki „Klapu klap”. Zabawa w kalambury: n-l odkrywa kartę z zilustrowaną zabawą dziecięcą i pokazuje grupie, która ma ją przedstawić ruchowo (skoki na skakance, jazda na rowerze, odbijanie piłki, berek, gra w kręgle, gra w piłkę nożną, kręcenie hula hop, jazda na hulajnodze). Pozostałe grupy zgadują. Ta grupa, która pierwsza odgadnie, jako następna pokazuje zagadkę.

5. Zabawa spostrzegawcza „Znajdź zabawę”.

Dzieci dzielimy na zespoły 5 osobowe, każdy zespół otrzymuje kserokopię obrazu „Zabawy dziecięce” i kopertę. Dzieci w zespołach mają za zadanie znaleźć na kserokopii obrazu jego fragmenty ukryte w kopercie. Z każdego zespołu wybieramy chętne dzieci 6 – letnie, które mogą opisać sytuacje (zabawy) z fragmentów znalezionych na obrazie.

6. Zabawa ruchowa do piosenki M. Bogdanowicz „Jeżeli Ci wesoło”.

7. Zabawa plastyczna „Zabawy dziecięce” P. Bruegel’a

Dzieci dostają kolorowankę – kserokopię obrazu „Zabawy dziecięce” pociętą dla 5 latków na 5 części, natomiast dla 6 latków na 6 części. Dzieci mają za zadanie złożyć obrazek, przykleić na kartkę i pokolorować go. Przed kolorowaniem n-l zwraca uwagę dzieciom na wykorzystane kolory przez malarza ukazane na reprodukcji obrazu. N-l zachęca dzieci do utrzymania oryginalnej kolorystyki obrazu. Dzieci kolorują kolorowankę.

8. Ewaluacja

Nauczyciel pyta dzieci jaka forma zabawy podobała się im najbardziej podczas zajęć. W nagrodę za wysiłek i udział w zajęciach dzieci dostają przysmak holenderski w postaci ciastka korzennego – Speculaas.

Scenariusz nr 7

Prowadząca: mgr Magdalena Jama

Data: 31.01.2018 r.

Grupa wiekowa: dzieci 5- 6- letnie

Temat kompleksowy: Zima nie jest zła

Temat zajęcia: „Podróż po Holandii- zagadki”

Treści z podstawy programowej: PP III. 8, PP IV. 4, 12

Cele operacyjne: dziecko:

- wskaże na mapie Europy położenie Holandii,
- ułoży z rozsypanki literowej wyraz „Holandia”,
- wskaże elementy wyróżniające Holandię spośród innych krajów europejskich: wiatraki, chodaki holenderskie, tulipany, sery, rower,
- rozwinie zainteresowanie kulturą i życiem ludzi w innym kraju
- aktywnie uczestniczy w zabawach.

Metody:

- czynne: (kierowania aktywnością, zadań)
- słowne: (rozmowa, zagadki, objaśnienia i instrukcje)
- oglądowe: (obserwacja i pokaz, udostępnianie sztuki)
- aktywizujące

Formy pracy: indywidualna, grupowa

Pomoce dydaktyczne: mapa Europy, flaga Holandii, obrazek przedstawiający krajobraz z wiatrakiem, litery tworzące napis „HOLANDIA”, tulipany wycięte z krepy, rebus z zagadką (ser), sudoku z dziewięcioma i szesnastoma kratkami, komplet obrazków z elementami charakterystycznymi dla Holandii- ser, chodaki, wiatrak i tulipany dla każdego dziecka, ilustracja chodaków holenderskich, płyta CD „Najpiękniejsze arie operowe”- utwór Leo Delibes pt. *Duet kwiatów*, napisy globalne (rower, wiatrak, tulipan, ser, chodaki)

Literatura:

Stec J., Zagadki dla najmłodszych

Bliżej Przedszkola nr 4/2017

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie gości.

2. Dziś jesteśmy gośćmi w pewnym kraju. Spróbujcie odszukać go na mapie Europy. Podpowiem tylko, że jego flaga jest trójkolorowa (nauczycielka pokazuje flagę Holandii) a nazwa państwa rozpoczyna się na literę „H”

3. Zagadka słowna.

W tym kraju ludzie mają swój ulubiony środek lokomocji. Posłuchajcie.

„Kierownica, dzwonek,

Koła z oponami.

Jedzie na nim człowiek

i rusza nogami” (rower)

A zatem pojedziemy sobie rowerami na przejażdżkę po Holandii.

4. Zagadka obrazkowa.

Uwaga. Pierwszy przystanek. Spójrzcie, co tutaj mamy ciekawego w krajobrazie holenderskim. Musimy tylko odsłonić po kolei napis „HOLANDIA”

Po odsłonięciu napisu dzieciom ukazuje się wiatrak.

Holandia słynie z wielkiej ilości wiatraków.

5. Zagadka słuchowa.

Jedziemy na rowerach w dalszą drogę. Schodzimy z rowerów. Nauczycielka włącza arię z opery Leo Delibes „Duet kwiatów” i rozsypuje na podłogę bibułkowe tulipany. Dzieci tańczą do muzyki.

W Holandii hoduje się bardzo dużo tulipanów.

6. Rebus.

Kto z was odgadnie, jaki jest przysmak Holendrów?

(ser)

7. Zagadka obrazkowa.

Nauczycielka pokazuje dzieciom obrazek holenderskich chodaków.

Powiedzcie mi, czy ktoś z was wie, z czego są wykonane holenderskie chodaki?

(z drewna)

8. Na zakończenie naszej podróży wymienimy elementy, z których słynie

Holandia:

ROWER

WIATRAKI

TULIPANY

SER
CHODAKI

9. A teraz zapraszam was do stolików. Przygotowałam dla was grę. Nazywa się sudoku. Należy tak ułożyć na kratkach obrazki, aby w każdym rzędzie i w każdej kolumnie były inne obrazki.

10. Ewaluacja.

Co najbardziej podobało się wam w dzisiejszych zajęciach?

SCENARIUSZE ZAJĘĆ OTWARTYCH DLA RODZICÓW

Scenariusz nr 1

Prowadząca: Małgorzata Starzyńska

Data: 22.03.2018r

Grupa wiekowa: 3-4- latki

Temat kompleksowy: Bajki i bajeczki.

Temat zajęć: Kraina czeskich bajek – rozwiązywanie zagadek.

Cel ogólny: zdobywanie wiedzy o innych krajach europejskich, czynne uczestnictwo w zabawach i zadaniach stawianych dzieciom.

Cele operacyjne: dziecko:

- mówi proste słowa w języku czeskim;
- układa obrazek bajkowych postaci w całość;
- nazywa bajki, z których pochodzą te postaci;
- rozwiązuje zagadki słowno-obrazkowe.

Metody: oglądowa – obserwacji, słowna – objaśnienia, zagadki, czynna – zadań stawianych dziecku do wykonania.

Formy pracy: praca z całą grupą, indywidualna.

Środki dydaktyczne: maskotka - Krecik, ilustracje przedstawiające postaci z bajek czeskich, zagadki, pocięte na części obrazki bajkowych postaci , nagranie polki.

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie:

Aktywność muzyczno-ruchowa wg B. Strauss „Wszyscy są...”

Przywitanie się z gośćmi: dobry den (dzień dobry)

Krecik, Rumcajs to postacie bajkowe,
Które wywołują na waszych twarzach uśmiech.

Dzisiaj odpowiedzieć są wam gotowe,

Jak nazywa się ich kraj – to Czechy.

Przywitanie się z maskotką – Krecikiem, Rumcajsem czeskim: ahój!

Stoimy ramię przy ramieniu.

Możemy być wielcy w oka mgnieniu (podnoszą ręce i trzymają się za nie).

Możemy też być mali (ręce w dół),

Ale nigdy nie będziemy sami.

Zapraszam wszystkich do zabawy.

2. Samolot do Pragi - zabawa z pedagogiki zabawy. Biletem wejścia do samolotu jest odnalezienie swojej wizytówki z imieniem.
3. Zadanie krecika dla dzieci:
 - ułożenie pociętych na części obrazków bajkowych postaci w całość, nazywanie bajek, z których pochodzą te postaci.
4. Zabawa muzyczno-ruchowa „Kłanianka” – polka czeska.
5. Kraina czeskich bajek – dzieci odgadują zagadki. Rozwiązaniem jest ilustracja na tablicy.
Jest ciekawy świata, ma przyjaciółkę myszkę.
Ma czarne futerko i kopie tunele w ziemi – Krecik.

Pomagał pokrzywdzonym, był rozbójnikiem.

Miał czarną brodę i kapelusz na głowie.

Jego żona miała na imię Hanka, a synek Cypisek – Rumcajs.

Bajka o dwóch majsterkowiczach – którzy próbują rozwiązywać problemy, mają na imię Pat i Mat – jeden nosi beret z antenką, drugi czapkę z pomponem – Sąsiedzi.

Razem przeżywają przygody wraz z różnymi bohaterami pojawiającymi się na ich makowej polanie – Makowa Panienska.

6. Ćwiczenie grafomotoryczne – kolorowanie obrazków bajkowych postaci.

7. Ewaluacja zajęcia – określanie nastroju dzieci po zajęciu poprzez doklejenie promieni słonecznych do słoneczka.

Scenariusz nr 2

Prowadząca: mgr Ewa Filipiak

Data: 16.11.2017.

Grupa wiekowa: 4-5 latki

Temat zajęć: „Wycieczka do Paryża ”

Temat kompleksowy: „Z pszczółką Mają poznajemy swoje prawa i obowiązki”.

Umiejętności osiąmane przez dziecko :

- przyswaja wiadomości na temat Francji,
- słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- potrafi wypowiedzieć się na dany temat,
- utrwali nazwy, wygląd zabytków Paryża,
- zna zapis swojego imienia,
- podejmie działalność twórczą, posługując się środkami wyrazu plastycznego,
- uczestniczy we wspólnej zabawie
- dokona autoprezentacji swojej pracy.

Formy aktywności: Językowa, ruchowa, plastyczna.

Metody: Czynne, słowne, praktycznego działania.

Organizacja pracy: Zbiorowa, indywidualna.

Pomoce dydaktyczne:

- obrazki tematyczne, zdjęcia z Paryża, kredki, pisaki, kolorowy papier, muzyka na CD, kupon za wysiłek - buźka.

Przebieg zajęcia:

1. Nauczyciel zaprasza dzieci i rodziców do zabawy na powitanie:

„Hej Hello” muzyka i ruch zabawa integracyjna wspólnie z rodzicami.

2. Dziś wybierzemy się na wycieczkę do kraju , gdzie rosną TRUFLE : FRANCJA
a dokładniej do Paryża

„Białe trufle, to jest gratka,

Bardzo lubi je Agatka!

Kto pod ziemią grzybów szuka?

Świnka, zając czy ropucha?

3. Do wycieczki trzeba się przygotować i odpocząć.

„Potem –Pobudka” - odśpiewanie po francusku Frere Jacques (Panie Janie)

4. Zaproszenie na wycieczkę do Paryża rozmowa z dziećmi: Pojedziemy pociągiem,

– ile osób pojedzie (przeliczanie wszystkich dzieci przez wybraną osobę)

– kto pojedzie z nami na wycieczkę? biletem będzie wizytówka z imieniem (wyszukiwanie wizytówek z imieniem). Zabawa z elem. I. Majchrzak.

**„Wspólna Podróż- Jedzie pociąg z daleka do Paryża ucieka,
konduktorze łaskawy zabierz nas do zabawy” tuu, tuu, tuu.**

5. W czasie podróży, gdy jest długa można się: bawić , nudzić, czasami pokłócić, ale żeby było miło to trzeba się pogodzić „Podaj rączkę” zabawa muzyczno-ruchowa.

6. „Białe Trufle” zabawa wspólnie z rodzicami.

Jeden z uczestników zabawy wychodzi poza salę. Pozostali zajmują miejsce w ciasnym kręgu i nakrywają się białą dużą płachtą materiału. Kiedy wszyscy są już nakryci zastygają w bezruchu. Wchodzi uczestnik ,który był poza salą. Jego zadanie to odszukanie za pomocą dłoni dowolnego „trufla”- dziecka spod płachty i odgadnięcie jego imienia. Schwyte dziecko, którego imię zostało odgadnięte rozpoczyna zabawę od początku.

7. Aktywność muzyczno –ruchowa „Kankan” Offenbacha- zabawa wspólnie z rodzicami.

8. Przypomnienie zabytków Paryża z tablicy:

-Wieża Eiffla,

-Louvre,

- Katedra Notre Dame,

-Pałac wersalski,

- Łuk Triumfalny,

9. Nauczyciel prosi dzieci i rodziców o zajęcie miejsc przy stolikach i wspólne dorysowanie brakującej części zabytku i ozdobienie pracy.

9. Dzieci i rodzice prezentują wykonane rysunki . Powstaje przedszkolna wystawka, album.
Na zakończenie proponuję wykonanie wspólnego zdjęcia.

10. Taniec dzieci i rodziców do muzyki instrumentalnej Jean Michel Jarra

Podziękowanie i rozdanie kuponów za wysiłek- buźka.

11. „Gadająca ściana dla dzieci i rodziców” wyrażanie opinii o zajęciu.

Jak to pomaga dziecku w uczeniu się?

Dziecko posiada wiedzę na temat: Francji i Paryża.

Wykazuje ciekawość i pozytywny stosunek emocjonalny.

Pozwala angażować wszystkie zmysły. Pomaga zdobywać wiedzę przez doświadczenie.

Wspomaga rozwój mowy. Doskonali podstawowe umiejętności

Scenariusz nr 3

Prowadząca: mgr Teresa Soja

Data: 30.01.2018 r.

Grupa wiekowa: 4, 5- latki

Temat zajęcia: Zabawy z rymówką w języku francuskim - „Frere Jacques”.

Treści z podstawy programowej: PP- 1/2, 6/4, 13/1,2,3, 14/1.

Cele operacyjne: dziecko:

- Używa francuskich słów na powitanie i na pożegnanie – bonjour, Au revoir,
- posługuje się kilkoma słowami w języku francuskim – oui, non, merci,
- wypowie się na określony temat,
- zatańczy w parze z rodzicem taniec francuski „Bourree”,
- wystuka, wyklaszczce tekst rymowanki w języku francuskim,
- reaguje odpowiednim ruchem, gestem na słowa francuskie: tak, nie, cześć, jeden dwa, trzy.

Metody: czynne, słowne, oglądowe, aktywizujące.

Formy pracy: indywidualna, grupowa.

Pomoce dydaktyczne:

Paski krepy w kolorach – niebieski, biały, czerwony, piosenka: Hej, hallo...”, film animowany: „Frere Jacques”, taniec: „Burree”, fiszki ze słowami, obraz „Kraina bałwanków”, brystol pocięty na puzzle ponumerowane od 1 - 10.

Przebieg zajęcia:

1. Powitanka z rodzicami: „Hej, hallo” przy muzyce z wykorzystaniem pasków krepy w 3 kolorach (niebieski, biały i czerwony).
2. Zagadki słowne dla dzieci i rodziców – dotyczące słów (dzień dobry, do widzenia, dziękuję, proszę, przepraszam, zima, bałwan, smacznego) mówionych w języku francuskim 1 – 10. Po odgadnięciu słowa odkrywamy jeden fragment obrazka.
3. Burza mózgów dla dzieci i rodziców: „Co najbardziej lubią robić bałwanki?” w oparciu o fragment ilustracji z filmu „Kraina Bałwanków”. Bałwanek Bouli - bajka animowana produkcji francuskiej opowiada o przygodach bałwanka Buli. Przypomnienie historii bałwanki Bouli. Imię Bouli pochodzi od francuskiego określenia boule de neige (bul du nez), czyli kula śnieżna.
4. Bałwanki bardzo lubią muzykę i różne zabawy. Zaproszenie rodziców i dzieci do tańca francuskiego w parach: „Burree”.
5. Bałwanki nie tylko lubią się bawić, ale chętnie uczą się nowych rzeczy. Oglądanie filmu „Frere Jacques”.
6. Zaproszenie dzieci i rodziców do zabawy muzyczno – ruchowej z rymowanką w języku francuskim „Frere Jacques”. Przetłumaczenie rymowanki na język polski „Panie Janie”. Ilustrowanie ruchem ciała rymowanki (klaskanie, tupanie).
7. Ewaluacja: Pokaż miną, gestem „Jak się masz?” użycie pytania w języku francuskim: Comment ça va? (komą sa wa)?
Każde dziecko wybiera sobie buźkę.
Pożegnanie rodziców po francusku - Au revoir.

Scenariusz nr 4

Data: 22.03.2018r.

Prowadząca: mgr Bożena Mielka

Grupa wiekowa: 5, 6 – latki

Temat kompleksowy: Witaj wiosenko miła!

Temat zajęcia: „Zwiedzamy Italię”

Podstawa programowa: PP- I/5,9 II/ 2, III/8,9, IV/9,21.

Cele operacyjne: dziecko:

- posługuje się kilkoma słowami oraz liczebnikami w języku włoskim: si, no, grazie, per favore, ciao, scusi, uno, due, tre, quattro, cinque;
- używa zwrotów na powitanie i pożegnanie w języku włoskim;
- poszerza zasób słownictwa (gondola, gondolier, Krzywa Wieża);
- zna niektóre zabytki włoskie;
- zna przysmaki kuchni włoskiej;
- potrafi złożyć łódkę z papieru oraz wykonać określone działania plastyczne.

Metody:

- słowne: rozmowa, objaśnienie, opis;
- problemowe: zadań stawianych do wykonania;
- praktyczne: samodzielnych doświadczeń dzieci;
- pedagogika zabawy.

Formy aktywności: językowa, muzyczna, ruchowa, plastyczna.

Formy pracy: grupowa, indywidualna, zespołowa.

Pomoce dydaktyczne: płyta CD „Zupa Romana”, nagranie Klanzy „Samolot”, utwór „Ve, veo ...”, ilustracje z zabytkami: Wenecja, Pizza, mapa Europy, model Krzywej Wieży, kartki, miski z wodą, tektura, pudełka, kolorowy papier, klej, nożyczki, krepa, piasek, starta kolorowa kreda, plastelina.

Przebieg zajęcia:

- 1. Powitanka europejska:** „Hej, hello”
- 2. Zaproszenie dzieci na wycieczkę do Włoch,** rozdanie paszportów, wbicie pieczętek, wklejenie flagi Włoch.
- 3. Zabawa muzyczno – ruchowa** wg Klanzy „Samolot”.
- 4. Zabawa fundamentalna „Ciekawostki o Wenecji”.** Dolecieliśmy do Włoch, a konkretnie do Wenecji; przekazanie dzieciom najciekawszych informacji o Wenecji, oglądanie zdjęć, wyjaśnienie pojęcia „miasto na wodzie”, „gondola”, „gondolier”.
- 5. Zabawa plastyczna: „Łódki z papieru”** – wykonanie łódki z pomocą rodzica według poleceń nauczyciela, puszczanie łódek na wodzie w przygotowanych wcześniej miskach z wodą, ćwiczenia oddechowe.

6. Zabawa muzyczno – ruchowa „Veó, veó”

7. Burza mózgów „Co to jest Krzywa Wieża?” zaproszenie dzieci do dalszego zwiedzania Włoch. Z Wenecji pociągiem (muzyka jedzie pociąg z daleka, dzieci ustawione w pociąg) wybieramy się do Pizy, gdzie jest jeden z Cudów Świata Krzywa Wieża, przekazanie dzieciom najciekawszych informacji, opisywanie przez dzieci wyglądu Krzywej Wieży.

8. Po wszystkich wyprawach jesteśmy trochę głodni. Zaproszenie do gotowania zupy.

9. Zabawa ilustrowana ruchem do piosenki „Zupa Romana”. Dzieci siedzą w kręgu. Nauczycielka dzieli grupę na 1 i 2. Trzymają garnek i łyżkę. Mieszą 5 razy zupę. Na słowa „zupa Romana” podnosimy na przemian ręce do góry. Dalej solimy jedną ręką osiem razy, pieprzymy drugą ręką osiem razy, kroimy prawą ręką na lewej osiem razy, a potem odwrotnie. Wstają jedynki i próbują zupę, potem siadają na wolnym miejscu.

10. Zabawa fundamentalna „Makieta gondoli” – praca w zespołach przy aktywnym udziale rodziców.

11. Ewaluacja:

Podsumowanie wiedzy dzieci – naklejki za aktywność.

- Czy Wenecja jest we Włoszech?
- Czy Etna to wulkan?
- Czy Krzywa Wieża jest w Pizie?
- Czy Włosi lubią makaron, pizzę?
- Czy gondole możemy zobaczyć w Wenecji?

12. Pożegnanie w języku włoskim.

Scenariusz nr 5

Grupa wiekowa: 5-6 latki

Data: 19.04.2018 r.

Prowadząca: mgr Agnieszka Kwolek

Temat: „W pracowni włoskiego malarza”

Temat kompleksowy: „Kto Ty jesteś?”

Treści z podstawy programowej: I – 5, 7; II – 4; III – 2, 4, 5, 8, 9; IV – 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9.

Cel ogólny: rozwijanie u dzieci zainteresowania malarstwem oraz poszerzanie zdobytej dotychczas wiedzy o Italii

Cele operacyjne:

Dziecko:

- czynnie uczestniczy w zabawie ilustrowanej ruchem;
- wypowiada się na określony temat, dzieli się spostrzeżeniami;
- współdziała z rodzicem/opiekunem w trakcie zabawy integracyjnej;
- potrafi odpowiedzieć na pytania do tekstu literackiego;
- rozróżnia, kim jest malarz, a kim rzeźbiarz;
- zapamięta włoskie określenie malarza „pittore”;
- potrafi namalować portret drugiej osoby, który zawiera podstawowe elementy (np.: oczy, nos, usta, uszy, włosy).

Środki dydaktyczne: płyta CD z muzyką, plansza demonstracyjna „W pracowni malarskiej”, wizerunki malarzy, ilustracje z dziełami sztuki, wizytówki z nazwiskami malarzy i tytułami ich prac, wizytówki do globalnego czytania – *malarz i pittore*, sztalugi, tablice magnetyczne, węgiel, pastele, farby i pędzelki, blok rysunkowy A3, sznurek i klamerki (do wystawy prac), duży termometr z brystolu, wizytówki z imionami dzieci.

Metody: czynne: zadań stawianych dzieciom do wykonania, kierowania własną działalnością dziecka; słowne: rozmowa, instrukcja, percepcyjne: pokaz.

Formy pracy: grupowa, zespołowa, indywidualna.

Formy aktywności: językowa, ruchowa, plastyczna.

Przebieg:

1. Powitanie gości włoskim „*buongiorno*” - machamy rękoma na przemian na powitanie.

Nauczycielka zaprasza dzieci i rodziców do podróży do Italii.

2. Zabawa ilustrowana ruchem Klanzy „*Lecimy samolotem*”:

Okular, okular,	/przystawiamy palce zwinięte w okulary na przemian do oczu
słuchawka, słuchawka,	/dłonie nakładamy na przemian na uszy
spadochron, spadochron,	/przykładamy ręce na przemian skrzyżnie do ramion
odpalam, odpalam,	/imitujemy ruch przekręcania kluczyka w stacyjce
raz okienko, dwa okienko,	/robimy z rąk okienko nad głową – z prawej, potem z lewej
	strony wycieraczki,

/machamy rękoma imitując ruch wycieraczek raz okienko, dwa okienko, wycieraczki.

Kucamy, rozpościeramy ramiona, naśladujemy start i lot samolotu.

3. „Gdzie się dzisiaj wybraliśmy?” - twórcza aktywność słowna dzieci na podstawie ilustracji.

Dzieci oglądają ilustrację przedstawiającą malarza w pracowni z ukazanymi jego atrybutami. Odgadują, gdzie się dzisiaj wybraliśmy, dzielą się swoimi spostrzeżeniami nt. ilustracji.

4. „Pomnik” - zabawa integracyjna z udziałem rodziców.

Zabawa polega na tym, że spośród całej grupy wybieramy parę (w tym przypadku dziecko + rodzic). Jedna osoba zamienia się w rzeźbiarza, druga w pomnik, który jest formowany przez rzeźbiarza. Po uformowaniu ‘pomnik’ stoi nieruchomo. Wybierana jest kolejna para – ustalamy, kto jest rzeźbiarzem, a nowy ‘pomnik’ podmienia ‘stary’ - musi odwzorować jego ustawienie. Nowy rzeźbiarz ‘przerabia’ rzeźbę wg własnego pomysłu. I zapraszamy kolejną parę...

5. „Ballada o malarzu” - słuchanie fragmentu wiersza Ewy Śmietanowskiej.

<i>Szedł malarz po świecie z miną niewesołą. Nie miał farb w palecie, pędzla i sztalugi. Przystanął na chwilę, rozejrzał wokoło.... nie uwierzył oczom - spojrzał po raz drugi.</i>	<i>Włożył kolor do palety, lecz ich mało miał niestety.</i>
<i>Wiosna była. Mchy zielone, w dali łąki nieskosszone. Wziął więc malarz bez obawy zieleni od mchu i soczystej trawy.</i>	<i>Wiosna trwała, kwitły mlecze, więc tak malarz do nich rzecze: - Mogę żółci od Was prosić? Łąkę będą wkrótce kosić. Nie żyjecie długo wcale, ja w obrazie was utrwale. Oddał płatki każdy kwiat. Malarz poszedł dalej w świat. (...)</i>

Rozmowa nt. treści wiersza, odpowiedzi dzieci na pytania nauczycielki: *O kim jest wiersz?*

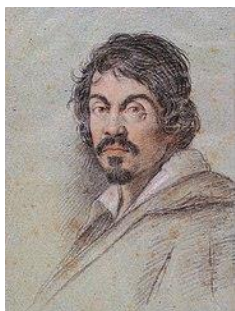
Jaka pora roku wystąpiła w wierszu? Czym zajmuje się malarz? Co malarz może malować?

6. „Włoscy malarze – Pittori Italiani” - zabawa dydaktyczna.

- globalne czytanie wyrazów: *malarz, obraz, portret*;
- zapoznanie z włoskim określeniem malarza – *pittore*;
- przedstawienie wizerunków włoskich malarzy: Leonardo da Vinci, Carravaggio, Michał Anioł, Rafael Santi – umieszczenie wizytówek pod właściwymi portretami;

Leonardo da Vinci

Carravaggio

Michał Anioł

Rafael Santi

- przedstawienie znanych dzieł wymienionych malarzy, umieszczenie wizytówek z tytułami pod ilustracjami: „*Dama z gronostajem*” (da Vinci), „*Chłopiec z koszem owoców*” (Carravaggio), „*Sąd ostateczny*” i rzeźba „*Mojżesz*” (Michał Anioł), „*Św. Jerzy walczący ze smokiem*” (Rafael Santi).

7. „Pracownia malarska – portrety” - zabawa plastyczna dla dzieci i rodziców.

Nauczycielka zaprasza dzieci i rodziców do wspólnej zabawy plastycznej. Rodzice wcielają się w role modeli, a dzieci w role malarzy – artystów. Wszyscy zajmują określone miejsca – zadaniem dzieci jest namalowanie portretu rodzica (farbami, węglem lub pastelami). Kiedy dzieci skończą pracę, zamieniają się z rodzicami rolami i teraz to rodzice mają namalować portrety dzieci (jeśli rodziców jest mniej niż dzieci można połączyć dzieci w pary lub trójki).

Wystawa prac, wspólne oglądanie portretów i dzielenie się spostrzeżeniami.

8. „Termometr nastroju” - zabawa fundamentalna, ewaluacja zajęć.

Nauczycielka zaprasza dzieci i rodziców do wspólnego ocenienia zajęć, czy się im podobały poprzez umieszczenie wizytówki dziecka na termometrze nastroju z oznaczeniem poziomu zadowolenia od buźki smutnej przez buźkę „pół na pół” do buźki uśmiechniętej.

Scenariusz nr 6

Prowadząca: mgr Magdalena Jama

Data: 14.03.2018 r.

Grupa wiekowa: dzieci 5- 6- letnie

Temat kompleksowy:

Temat zajęcia: „Holenderskie zabawy”

Treści z podstawy programowej: PP III. 8, 9; PP IV. 1, 2

Cele operacyjne: dziecko:

- wie, jak nazywa się stolica Holandii,
- wspólnie z rodzicem stworzy kompozycję plastyczną krajobrazu Holandii,
- wskaże elementy wyróżniające Holandię spośród innych krajów europejskich: wiatraki, chodaki holenderskie, tulipany, sery, rower,
- rozwinie zainteresowanie kulturą i życiem ludzi w innym kraju
- aktywnie uczestniczy w zabawach.

Metody:

- czynne: (kierowania aktywnością, zadań)
- słowne: (rozmowa, objaśnienia i instrukcje)
- oglądowe: (obserwacja i pokaz)
- aktywizujące (krzyżówka)

Formy pracy: indywidualna, grupowa

Pomoce dydaktyczne: mapa Europy, hasła do krzyżówki, ilustracje przedstawiające ser, tulipany, chodaki, wiatrak oraz rower wraz z instrukcją poruszania się do danego obrazka, długie pasma kolorowej krepy, tamburyno, materiały plastyczne potrzebne do wykonania pracy- kolażu przedstawiającej holenderski krajobraz

Literatura:

Rose C., Dryden G., Zabawy fundamentalne, Gdańsk 2009

Przebieg zajęcia:

1. Powitanie rodziców przybyłych na zajęcia.
2. Krzyżówka

Na początek razem z rodzicami rozwiążemy krzyżówkę i spróbujemy odczytać hasło (HOLANDIA)

1.		C	H	O	D	A	K	I			
2.		R	O	W	E	R					
3.	T	U	L	I	P	A	N	Y			
4.	W	I	A	T	R	A	K				
5.			N	I	E	M	C	Y			
6.			D	R	E	W	N	O			
7.		V	I	N	C	E	N	T			
8.			A	M	S	T	E	R	D	A	M

- 1) Jaką nazwę noszą tradycyjne holenderskie buty?
- 2) Jaki środek lokomocji jest bardzo popularny w Holandii?
- 3) Jakie kwiaty hodowane są w Holandii?
- 4) Bardzo popularna budowla w Holandii, jej skrzydła obraca wiatr.
- 5) Z jakim dużym krajem graniczy Holandia?
- 6) Z czego dawniej wykonywano holenderskie chodaki?
- 7) Jakie imię nosił Van Gogh, słynny malarz holenderski?
- 8) Jak nazywa się stolica Holandii?

3. Zabawa ruchowa „Karciane rozkazy”.

Na obrazkach umieszczone są elementy charakterystyczne dla Holandii (ser, chodaki, rower, tulipan, wiatrak), przy wylosowaniu przez n- la obrazka- dzieci wykonują ustaloną wcześniej komendę:

- SER- głaskanie po brzuchu
- CHODAKI- tupanie
- ROWER- wykonanie „rowerka” w leżeniu tyłem
- TULIPAN- okręcenie się wokół własnej osi
- WIATRAK- wymachy ramion

4. Zabawa ruchowa „Wiatraki i zefirki”.

„Wiatraki” stoją nieruchomo, dopiero kiedy wzmaga się wiatr, poruszają skrzydłami. „Wiaterki- zefirki” przy dźwiękach tamburyna oraz z pasmami kolorowej krepy w dłoniach, naśladują odgłosy wiatru i krążą wokół „wiatraków”, wprawiając ich skrzydła (rozłożone ręce) w ruch.

5. Collage- „Holenderski obrazek”

Rodzice wraz z dziećmi mają do dyspozycji kolorowy papier, krepe, elementy holenderskiego pejzażu- wiatraki, rowery. Zadanie polega na stworzeniu pracy plastycznej za pomocą różnych materiałów przygotowanych przez nauczyciela.

6. Ewaluacja.

Co najbardziej podobało się wam w dzisiejszych zajęciach?

Scenariusz nr 7

Prowadzący: Jagoda Spek

Data: 30.11.2017

Grupa: 5, 6 latki

Temat kompleksowy: „Poznajemy kraj tulipanów, wiatraków, chodaków i serów - Holandię”

Temat zajęcia: "Piracka wyprawa po skarb przez Morze Północne"

Cele ogólne:

- zainteresowanie dzieci tradycją i kulturą Holandii - poznanie elementów charakterystycznych dla danego kraju

Cele szczegółowe: Dziecko:

- potrafi współdziałać w zespole,
- potrafi określić cechy prawdziwego pirata (odważny, dzielny, itd.)
- wystukuje i wypowiada rytmicznie rymowanąkę
- potrafi wykonać polecenia zgodnie z instrukcją
- składa wyraz z rozsypanki sylabowej
- ozdabia złożony z papieru chodak wg własnego pomysłu

Środki dydaktyczne:

- plakat statku pirackiego
- mapa
- skrzynia skarbów

- koperta dla każdego dziecka z rozsypanką sylabową
- kartki A4 w kolorze żółtym
- wzór chodaka z papieru

Przebieg:

1. Powitanie gości (rodziców)

Powitanie wyrażeniem: Hallo – Witaj (cześć) w języku holenderskim (z pomocą translatora głosowego)

Powitanie rymówką: „Klapu klap, stukają chodaki”

2. Zabawa językowa "Poszukiwanie załogi".

Nauczyciel opowiada dzieciom historię, że znajdują się na wyspie na Morzu Północnym. Składa dzieciom propozycję, aby zostały piratami i zaciągnęły się na statek. Przedtem muszą jednak wykazać się różnymi umiejętnościami. Nauczyciel pyta dzieci: jakie cechy powinien mieć pirat? Dzieci wymieniają cechy: odważny, mężny, silny, dzielny itp. Dzieci chcąc zostać „piratami” rozpoczynając zdanie słowami:

Dziecko: "Pirat (np. Ania). Jestem (odważny/a, silny/a, dzielny/a, mądry/a). Arrrrr."

Nauczyciel zaprasza dzieci w rejs po przygodę przez Morze Północne aby dotrzeć do Holandii po ukryty w kanale wodnym, w stolicy – Amsterdamie – skarb.

Dzieci wyobrażają sobie że wypływają w morze. W tle słychać szum fal na morzu.

3. Zabawa rytmiczna z rymówką "Hymn piracki" (rytmiczne wystukiwanie i wyklaskiwanie)

„Bum cyk, cyk i rata tata nie ma to jak los pirata”

4. Zabawa dydaktyczna "Wyprawa morską po skarb"

Nauczyciel pokazuje dzieciom mapę prowadzącą do ukrytego skarbu z listą zadań jakie „mali piraci” muszą wykonać podczas całej podróży przez Morze Północne.

Zadanie I:

Odpowiedz na pytanie: Jakie barwy ma flaga Holandii?

Odpowiedź poprawna: czerwono – białe – niebieska

Po udzieleniu odpowiedzi dzieci powtarzają rytmicznie wystukując piracki hymn: „Bum cyk, cyk..” (szum morza w tle)

Zadanie II:

Podziel na sylaby wyraz: HOLANDIA. Połącz sylaby tak aby powstała nazwa państwa: HOLANDIA. (każde dziecko dostaje w kopercie pociętą nazwę państwa HO-LAN-DIA)

Po wykonaniu zadania dzieci powtarzają rytmicznie wystukując piracki hymn: „Bum cyk, cyk..” (szum morza w tle)

Zadanie III:

Wpływamy kanałami wodnymi do stolicy Holandii: Amsterdamu.

Nauczyciel mówi dzieciom, że aby mogły dopłynąć kanałem do skrzyni ze skarbem muszą odpowiedzieć na zagadkę pt. „Ulubiony pojazd Holendrów”

„Choć nie ma silnika i nie trzeba mu benzyny.

Możesz nim przemierzać: góry, łąki, doliny, ścieżyny.

Ten pojazd kierownicę i ramę ma,

gdy nogami pokręcisz, ruszą koła dwa. (rower)”

Gdy zagadka zostaje rozwiązana nauczyciel wyciąga skrzynię ze skarbem, w której znajdują się kolorowe kartki odpowiednio nacięte (dla każdego dziecka) aby złożyć z nich chodaki.

Gotowe chodaki będą czekały w sali, na wizytę św. Mikołaja, który zostawi w nich upominki dla dzieci w dniu 6 grudnia.

LITERATURA

Książki:

1. Dębska Katarzyna, Ewa, *Najmłodsi w Europie – podróże z Misiem Unisiem* (edukacja europejska w przedszkolu), Aker, Toruń 2004.
2. Fachner – Sędzicka Irena, *111 zabaw w edukacji europejskiej*, Aker, Toruń 2004,
3. Grodecki Karol, *Pan samochodzik przedstawia kraje Unii Europejskiej. Francja*, Erra.
4. Kazdepke Grzegorz, *Z piaskownicy w świat!*, Literatura, 2009.
5. Maćkowiak Arkadiusz, *Europa. Ojczyzna naszych ojczyzn*, Harmonia, 2011.
6. Malicka Magda, *Europa. Państwa, flagi, stolice*, Zielona Sowa, 2017.
7. Praca zbiorowa, *Encyklopedia geografii. Kraje i ludzie*, Muza SA.
8. Sikorska – Michalak Anna, *Atlas Europy z naklejkami i plakatem*, Wilga,
9. Strzebiński Grzegorz, *Co warto wiedzieć o krajach czyli Francja elegancja*, Greg, 2015.
10. Strzebiński Grzegorz, *Co warto wiedzieć o krajach?*, Greg, 2017.

Mapy:

1. Europa dla dzieci
2. Fizyczna Polski
3. Polski w obrazkach
4. Świata w obrazkach

Artykuły z czasopisma *Bliżej Przedszkola*:

1. Barańska Barbara, Czechowska Elżbieta, *Edukacja europejska – scenariusze na różne okazje*, 2010, nr 7 – 8, 128 – 131.
2. Krzemień Michalina, Soja Magdalena, *W starożytnym Egipcie*, 2014, nr 9, s. 42 – 43.
3. Ledwoń Magdalena, *Mały skrzat poznaje świat – Szwecja*, 2016, nr 7 – 8, s. 87 – 89.
4. Ledwoń Magdalena, Paluchowska Justyna, *Mały skrzat poznaje świat – Dania*, 2015, nr 3, s. 66 – 68.
5. Ledwoń Magdalena, Paluchowska Justyna, *Mały skrzat poznaje świat – Wielka Brytania*, 2015, nr 4, s. 55.
6. Ledwoń Magdalena, Paluchowska Justyna, *Mały skrzat poznaje świat – Wielka Brytania*, 2015, nr 5, s. 46 - 48.
7. Ledwoń Magdalena, Paluchowska Justyna, *Mały skrzat poznaje świat – Hiszpania*, 2015, nr 6, s. 70 – 72.
8. Ledwoń Magdalena, Paluchowska Justyna, *Mały skrzat poznaje świat – Włochy*, 2016, nr 1, s. 72 – 75.

9. Liszkiewicz Feluś Barbara, Jadwiga Saoudi, Jak przedszkolaki poznawały włoskie tradycje?, 2010, nr 7 – 8, s. 34 – 35.
10. Przewodnik nauczyciela, *Przedszkolaki w podróż wyruszają wszystkie cuda świata niebawem poznają*, 2017, nr 5, s. 47 – 53.
11. Stadtmuller Ewa, *Mały skrzat poznaje świat – Jak na Islandii*, 2015, nr 2, s. 46 – 51.
12. Stadtmuller Ewa, Paluchowska Justyna, Ledwoń Magdalena, *Mały skrzat poznaje świat – Niemcy*, 2014, nr 12, s. 66 – 69.
13. Wioska Katarzyna, *Świąteczna podróż po Europie – zabawy z fabułą*, 2014, nr 12, s. 54 – 57.

Przygotowała: Teresa Soja